

Nr. 5 Jaargang 4

VLINDERNIEUWS

Vlinderwerkgroep
Hesperia
natuurpunt

Vlinderwerkgroep HESPERIA
Nieuwsbrief mei 2015
Nr. 5 Jaargang 4

Een woordje vooraf.

Beste vlindervrienden,

Zondag 12 april hebben we onze eerste wandeling van het nieuwe vlinderseizoen afgewerkt. Met z'n 12ven zijn we door de Watering gewandeld. Niet alleen was er volop zon, de wind was ook van de partij. Vooral in de open stukken was dit een nadeel, dus hebben we maar een beetje de windluwe paden opgezocht om toch maar wat vlinders te kunnen zien. En ja hoor, ze vlogen niet massaal maar toch zagen we er wel wat voorbij vliegen zoals het oranjetipje en het klein geaderd witje, of zaten ze lekker op een warm plekje uit de wind te zonnen zoals de dagpauwoog en de gehakkelde aurelia. Om de lijst van vlinders af te maken moeten we ook de atalanta en de citroenvlinder vermelden. Ook de vogelaars onder ons kwamen aan hun trekken. De meest opvallende verschijning was een groepje reën.

Iedereen mag ons nieuws, artikels of eventuele vragen toe sturen via ons e-mailadres: hesperia2012@outlook.com

In de kijker.

Samenvatting

Auteur: [Irma Wynhoff](#)

Co-auteur: [Chris van Swaay](#), [Kars. Veling](#) & [Albert Vliegenthart](#)

- Nederlands
- 328 pagina's
- Knnv
- 6th Revised edition
- augustus 2014

[Alle productspecificaties](#)

Deze gids helpt je alle 150 soorten vlinders van Noordwest Europa snel en betrouwbaar herkennen. Gedetailleerde foto's van de boven- en onderzijde van de vlinders maken herkenning gemakkelijk. Met compacte informatie over de kenmerken, vliegtijd, zeldzaamheid en verspreiding.

- alle 150 soorten vlinders van Noordwest Europa herkennen
- per soort veldkenmerken, vliegtijd, verspreiding, waardplanten en zeldzaamheid
- determinatiesleutels voor de families en soorten
- detailfoto's van de boven- en onderkant van de vleugels van het mannetje én vrouwtje
- foto's uit de vrije natuur, waaronder ook eitjes, rupsen en poppen
- waarnemingstips voor moeilijke soorten
- vliegtijdtabellen en verspreidingskaartjes
- soortnamen in het Engels, Frans en Duits

Een betrouwbare gids geschreven door topauteurs van de Vlinderstichting.

Vlinders, insecten, herkennen, determineren, Europa, Nederland, België, natuurgids, vlindergids

Recensie(s)

Een veldgids om vlinders buiten in de natuur op naam te brengen. Ook zijn eitjes, rupsen en poppen afgebeeld. Alle soorten die in het Europese laagland kunnen voorkomen, zijn opgenomen. Alle informatie is per soort bij elkaar geplaatst. Vele kleurenfoto's, zwart-witte tekeningen, tabellen en diagrammen ondersteunen de tekst. Het boekje blinkt uit door zijn uitgebreide informatie, die de schrijvers o.a. hebben vergaard door gebruik te maken van de vele ervaringen van vlinderaars en van privécollecties en collecties van instellingen. Deze veldgids is een uitstekend hulpmiddel voor determinatie en levert zo een bijdrage aan het behoud en herstel van deze bedreigde diergroep. (Biblion recensie, M. v.d. Kerkhof.)

Voor u gelezen.

Vlinders in het mierennest.

Hoewel de koekoeksvlinder niet officieel bestaat, kennen we wel vlinders die zich zoals een koekoek gedragen, zoals het met uitsterven bedreigde gentiaanblauwtje. De rups van het gentiaanblauwtje eet eerst van een soort gentiaan om zich daarna door een mier naar diens nest te laten voeren. Dat doet ze door de mier te verleiden met een

aangename zoete geur waardoor ze naar een mierenlarve ruikt. Eenmaal in het nest doet de rups zich tegoed aan voedsel dat de mieren aandragen voor hun larven. Ook tijdens het popstadium blijft de vlinder in mierennest. Pas wanneer het gentiaanblauwtje uit de pop kruipt, hebben de mieren door dat ze bij de neus genomen zijn. Ook het heideblauwtje gaat vaak een relatie aan met mieren.

Als het gentiaanblauwtje uit de pop kruipt, hebben de mieren door dat ze bij de neus zijn genomen

NATUUR.BLAD maart/mei 2015

Volgende activiteiten.

Op zaterdag 9 mei staat er een daguitstap op het programma naar de Oostkantons. Hier gaan we wandelen in de buurt van Rocherath, in de hoop om er de blauwe vuurvlinder te zien. Ook voor deze uitstap dient ingeschreven te worden, zodat we weten met hoeveel auto's we naar ginds moeten rijden. Let wel, deze uitstap gaat enkel door bij mooi weer. Er zijn nog enkele plaatsen vrij. Inschrijven via hesperia2012@outlook.com of via 0485 915 988

Zaterdag 30 mei gaan we op zoek naar de veldparelmoervlinder. Indien het weer toelaat zullen er achteraf nachtvlinders gevangen worden.

Afspraak om 14:00h ter hoogte van zaal De Heidegalm, Kanaalstraat te Lommel-kerkhoven.

Zo 14 juni 14u Wandeling in de Dommelvallei met Gerard Jannis. Samenkomst aan waterzuivering Eikelbosstraat te Eksel.

Wo 24 juni Joint venture met plantenwerkgroep De Slobkousjes. Deze activiteit zal in de late namiddag/avond plaatsvinden. Plaats en uur volgt nog.

Met vlinderrijke groeten,

De Hesperiamedewerkers

P.S. De buitenactiviteiten zijn weersgevoelig dus gelieve bij twijfel contact op te nemen via:

hesperia2012@outlook.com

foto voorblad: dagpauwoog

Zandoogjes - *nymphalidae, satyrinae*

De zandoogjes is een groep van vlinders die vrij uitgebreid is. In België komen er zo'n 11 soorten vrij algemeen voor, waarvan er zo'n 7 in Vlaanderen.

Al deze vlinders zijn afhankelijk van grassen, de ene is al wat kieskeuriger dan de andere.

Heivlinder - *hipparchia semele*

De bovenkant van de vleugels is grijsbruin met een brede oranje band. Bij het vrouwtje is de oranje tekening op de bovenkant uitgebreider en contrastrijker dan bij het mannetje. De

onderkant van de voorvleugel heeft een oranje grondkleur. Als men de vlinder ziet, zit hij meestal met gesloten vleugels op een open plekje op de grond.

De vlinder komt voor op droge heide, droge heischrale graslanden, stuifzanden en open duinen. Elders is de vlinder zeldzaam of ontbrekend.

De vlinder is vrij kwetsbaar.

Koevinkje - *aphantopus hyperantus*

Het koevinkje is een bruine vlinder, heel donkerbruin aan de bovenkant en iets lichter aan de onderkant, die je kunt herkennen aan de rij van wit gekernde zwarte stippen die met

een gele rand omgeven zijn aan de onderkant van de vleugels. Meestal zitten er drie stippen op de voorste vleugels en vijf stippen op de achterste vleugel.

Hij komt voor aan bosranden en graslanden en vliegt van begin juli tot half augustus.

De vlinder is thans niet bedreigd.

Bruin zandoogje - *maniola jurtina*

Het bruin zandoogje is een vrij grote bruine vlinder met op elke voorvleugel één zwarte oogvlek. Het mannetje is alleen bruin

met een zwarte oogvlek, het vrouwtje heeft op de bovenkant van de vleugel een grote oranje vlek met wit gekernde, zwarte oogvlek.

De vlinder vliegt in juli en augustus.

Hij leeft in allerlei ruige graslanden en ruigtevegetaties waar

bloemen staan.

De vlinder is thans niet bedreigd

Oranje zandoogje - *pyronia tithonus*

De bovenkant van de voor- en achtervleugel is oranje met een brede, bruine rand. Het mannetje heeft grote, zwarte geurstrepen op de voorvleugel. Zowel het mannetje als het vrouwtje hebben in de zwarte oogvlek op de voorvleugel een dubbele witte punt.

De vlinder komt vooral voor aan bosranden en graslanden, in de ene streek al wat algemener dan de andere. Hij is thans nergens bedreigd.

Hooibeestje - *coenonympha pamphilus*

Het hooibeestje is een klein geelbruin vlindertje. Op zijn voorste vleugel heeft hij een zwarte oogvlek, die op de onderkant wit gekernd is.

Het vlindertje kun je zien vliegen van half mei tot september.

Het hooibeestje leeft in gebieden met graslanden en op de heide. De vlinders hebben niet veel nectar nodig en vliegen dus ook op plekken waar geen bloemen staan. Het hooibeestje zit bijna altijd met dichtgeklapte vleugels.

Het is thans overal niet bedreigd.

Bont zandoogje - *pararge aegeria*

Het bont zandoogje is een bruine vlinder met kleine gele vlekjes die leeft in het bos. Het mannetje zit vaak op kleine zonnige plekken in

het bos te wachten op een vrouwtje. Die zonnige plekken zien er net zo uit als zijn eigen gele vlekjes, zodat je hem soms bijna niet ziet zitten. Als er een ander mannetje op zijn plekje komt jaagt hij hem snel weg. Dan

vliegen ze om elkaar heen hoog de lucht in. Je kunt het bont zandoogje van april tot in september zien.

De vlinder is thans overal niet bedreigd.

Argusvlinder - *lasiommata megera*

De argusvlinder is van alle zandoogjes het felst gekleurd. Hij is oranje met bruin en heeft zwart met witte stippen op zijn vleugels. Dat lijken wel ogen! Hij komt

De argusvlinder leeft in grasland en ruigte met open stukjes grond. Op die kale stukjes is het lekker warm voor de vlinder. Hij zit vaak met open vleugels te zonnen. Ook kun je hem wel tegenkomen in de berm langs de kant van de weg of op dijken. De vlinder is bijna helemaal verdwenen uit Vlaanderen. Hij wordt nog op enkele plaatsen gezien, vooral in het Antwerpse havengebied. In Wallonië is hij nog wel vrij algemeen.

Volgende soorten komen min of meer nog vrij regelmatig voor in Wallonië:

- Dambordje - *melanargia galathea*
- Voorjaarserebia - *erebia medusa*
- Tweekleurig hooibeestje - *coenonympha arcania*
- Rotsvlinder - *lasioommata maera*

Ook zomer- (*erebia aethiops*) en boserebia (*erebia ligea*) worden er wel gezien, maar in heel beperkte aantallen.

Bronnen:

Veldgids dagvlinders KNNV
Nederlandse vlinderstichting
Wikipedia